

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE ZAWIERCIAŃSKIM
NA LATA 2019 - 2020**

Zawiercie luty 2019 r.

Spis treści:

Wstęp	3
I. Podstawy prawne Programu	5
II. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska	8
III. Analiza zjawiska przemocy na terenie Powiatu Zawierciańskiego	11
IV. Cel strategiczny Programu.....	20
V. Adresaci Programu	20
VI. Działania do celów operacyjnych.....	21
VII. Finansowanie Programu	23
VIII. Podsumowanie	23

Wstęp

Najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka jest rodzina, która kształtuje jego osobowość, a w konsekwencji przygotowuje go do życia w społeczeństwie. To rodzice są pierwszymi opiekunami zaspokajającymi potrzeby dziecka, w tym potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania. Nie zawsze jednak powyższe staje się normą – w przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, łamane są reguły oraz normy społeczne, z kolei role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu. Rodzina, która miała być oparciem dla człowieka staje się źródłem traumatycznych doświadczeń i przeżyć. Co więcej, zamiast miłości i bezpieczeństwa, pojawia się ból, cierpienie, strach i niepewność. Gdy działania prowadzące do takiej sytuacji są zamierzone, naruszają prawa i dobra osobiste, narażają zdrowie i życie członka rodziny, a w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, wtedy mówimy o zjawisku przemocy domowej.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, jest klasyfikowana do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Zjawisko przemocy może występować w każdej rodzinie bez względu na sytuację materialną, kręgi kulturowe czy wyznania religijne. Mimo że jest to temat wciąż drażliwy w naszym społeczeństwie, mówi się o nim ostatnio coraz więcej i podejmuje różnorodne działania w celu efektywnego przeciwdziałania temu zjawisku oraz zmniejszania jego negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Działania do realizacji w tym zakresie określa i reguluje Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Zawierciańskim to dokument określający działania w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów związanych z zjawiskiem przemocy domowej. Tworzy się go z uwagi na konieczność inicjowania specjalistycznego wsparcia społecznego, ukierunkowanego na promowanie działań profilaktycznych, wspierania osób doświadczających przemocy, pracę ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań oraz doskonalenie kompetencji zawodowych służb i instytucji przeciwdziałających przemocy w rodzinie.

Niniejszy dokument zawiera podstawy prawne działań, charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie oraz zadania do zrealizowania. Celem nadrzędnym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, z kolei cele szczegółowe odnoszą się do następujących segmentów:

- profilaktycznych, które obejmują działania promocyjne w środowiskach lokalnych, podnoszące wiedzę mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie,

- interwencyjnych, których celem jest rozbudowa lokalnej oferty pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności i ochrony osób krzywdzonych,
- terapeutycznych, mających na celu opracowanie i realizację terapeutycznych i psychoedukacyjnych działań skierowanych wobec osób doświadczających przemocy domowej oraz działań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- kompetencyjnych, które podnoszą jakość i skuteczność działań osób i instytucji przeciwdziałających przemocy w rodzinie.

Program będzie przebiegać wielopoziomowo, a jego czas realizacji określono na lata 2019-2020.

I. Podstawy prawne Programu

Podstawę prawną do opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Zawierciańskim stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, zm. 2001 r. nr 28, poz. 319, zm. 2006 r. nr 200, poz. 1471, zm. 2009 r., nr 114, poz. 946.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” z dnia 13 września 2011r. (Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020, przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.;
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020, przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego Nr 1359/351/IV/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku;
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020 +” przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr III/47/1/2010;
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020 uchwalona przez Sejmik Województwa Śląskiego w dniu 24 kwietnia 2006;
- Powiatowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zawierciańskim na lata 2011–2020, przyjęta Uchwałą Rady Powiatu Zawierciańskiego Nr VIII/40/11 z dnia 31 marca 2011 r.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., jako ustawa zasadnicza, posiadająca najwyższą moc prawną, wskazuje w art. 18, że instytucja rodziny objęta jest szczególną ochroną i opieką. Państwo ma obowiązek uwzględniać jej dobro w swojej polityce społecznej, poprzez udzielanie pomocy rodzinom w trudnej sytuacji materialnej i społecznej art. 71. Z kolei art. 40 głosi, iż nikt nie może być poddany okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia każdemu obywatelowi nietykalność i wolność osobistą.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako Ustawa wiodąca, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec sprawców przemocy.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Natomiast do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta” reguluje procedurę czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wskazuje, iż pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych zasobów, uprawnień i możliwości.

Zadaniem **Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych

bez użycia przemocy, a także upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Dokument **Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** odnosi się do funkcjonującego w regionie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, proponując działania skierowane do osób i podmiotów, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w województwie śląskim. Program zakłada, że interdyscyplinarny charakter tych oddziaływań, w tym możliwość tworzenia i wspierania sieci partnerstw służących rozwiązywaniu problemów społecznych z uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również zaangażowanie w jego realizację wielu osób i podmiotów, przyczyni się do zmniejszenia rozmiarów i skutków przemocy w rodzinie w województwie śląskim.

Jednym z obszarów priorytetowych **Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020 +”** jest sfera: *Szanse rozwojowe mieszkańców*. W działaniu tym wskazano cel operacyjny *Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców*. Cel ten zakłada m.in. podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodziny, w tym wspieranie podmiotów oferujących takie usługi, wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, w tym realizacji działań w obszarze zarządzania kryzysowego.

Misja **Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego** odnosi się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców województwa śląskiego. Do przeciwdziałania przemocy domowej odnosi się cel strategiczny 5, który mówi o *wspieraniu działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień*, w ramach którego prowadzone są następujące kierunki działań 5.1 - *Wspomaganie działań prowadzonych przez samorzędy gminne w realizacji programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych*, 5.4 - *Rozwój edukacji publicznej. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problematyki uzależnień oraz przemocy domowej*, 5.6 - *Wzmacnianie systemu wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin*. oraz cel strategiczny 7 - *Wzmacnianie bezpieczeństwa publicznego*, kierunek działań 7.3 - *Ochrona rodzin i innych grup społecznych przed zjawiskami dezorganizacji i patologii społecznej*.

Misją **Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011 – 2020** jest stworzenie miejsca godnego i bezpiecznego życia mieszkańcom, dzięki prowadzonym działaniom podejmowanym we współpracy władz lokalnych i partnerów społecznych. Cel strategiczny 2 niniejszego dokumentu odnosi się do aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a cel operacyjny 2 do przeciwdziałania uzależnieniom

i przemocy w rodzinie. Zakłada on opracowanie i realizację niniejszego Programu, zapewnienie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej, a także powoływanie zespołów interdyscyplinarnych ds. przemocy w rodzinie.

II. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska

Problem przemocy w rodzinie to temat niezwykle trudny, ponieważ u jego podstawy leży więź rodzinna i fundamentalna zależność uczuć i wartości. Jest to zjawisko wszechobecne, występujące w różnych środowiskach i różnych sferach życia.

Przez pojęcie **przemocy w rodzinie** rozumie się wszelkie i nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnej relacji¹. Ważne jest podkreślenie, że jest to intencjonalne i zamierzone działanie ze strony sprawcy na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych.

Charakterystyczne dla tego terminu jest użycie przeważającej siły. Nie należy jednak utożsamiać tego z agresją, w przypadku której nie występuje przewaga a asymetria (zrównoważenie) sił². W związku z tym, że przemoc w rodzinie występuje niezależnie do statusu społecznego, materialnego czy też poziomu wykształcenia, doświadczać jej mogą kobiety, dzieci, osoby starsze czy też schorowane, ale również i mężczyźni. W przemocy istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy, w sposób krzywdzący dla innych członków rodziny.

Przemoc domowa wynika z działalności człowieka, jest procesem, który ma tendencję do powtarzania się, eskalowania. Nie zatrzymana przybiera na sile stając się przyczyną ogromu cierpienia i bólu³. Zjawisko to naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, a także osobiste normy związane z życiem seksualnym.

W literaturze przedmiotu, dokonuje się podziału tego zjawiska na:

- **przemoc fizyczną** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej;
- **przemoc psychiczną** – są to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy procesów psychologicznych, związane z naruszeniem godności osobistej. Powodują zachwianie

1 I. Pospiszyl, *Przemoc w rodzinie*, WSiP, Warszawa 1994, s. 14.

2 J.R. Ackerman, S. Pickering, *Zanim będzie za późno: przemoc i kontrola w rodzinie*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2002, s. 160.

3 J. Mazur, *Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość*, wyd. akademickie Żak, Warszawa 2006, s. 54.

własnej wartości, pojawienie się u ofiary stanów lękowych i nerwicowych;

- **przemoc seksualną** – są to działania polegające na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;
- **przemoc ekonomiczną** – to działania prowadzące do całkowitego uzależnienia ofiary od sprawcy. Opisywana zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę⁴;
- **zaniedbanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, pozostawianie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych.

Nieco inną klasyfikację przemocy zaproponował R. Lubrant, który podzielił ją na spontaniczną (gorącą) oraz chłodną. Przy pierwszej z nich upatruje się źródeł furii, zrodzonych z frustracji. Charakterystyczny jest dla niej wybuch niemożliwych do powstrzymania uczuć gniewu i wściekłości. Towarzyszy jej pragnienie wywołania cierpienia i spowodowanie różnorodnych szkód. Przemoc tą rozładowuje się w aktach bezpośredniej agresji fizycznej i psychicznej. Rodzaj tej przemocy szybko się pojawia, lecz równie szybko znika. Z kolei przemoc chłodną charakteryzuje element kalkulacji i premedytacji, jest ona związana z realizowaniem specyficznego scenariusza. Sprawca sprawia wrażenie spokojnego i zrównoważonego, lecz w istocie dąży do określonego celu⁵.

Mimo trudności związanych z tematyką przemocy domowej, należy zaznaczyć, że nie jest to tylko indywidualny problem rodziny, lecz poważny problem społeczny. Wszelka przemoc wobec drugiego człowieka jest pogwałceniem jego wolności, stąd też pilna potrzeba do przeciwdziałania temu zjawisku.

Przyczyny przemocy

W obecnych czasach znaczenie rodziny ulega przewartościowaniu, zostaje poddany jej sens istnienia jako jednej z podstawowych instytucji społeczeństwa, co zwiększa ryzyko występowania zjawiska przemocy⁶. Jej źródła często jednak upatruje się w psychologii sprawcy, którego zachowanie może być wynikiem:

- przeciążenia problemami, silnymi emocjami, agresywnymi uczuciami,
- nie posiadania umiejętności współżycia z drugim człowiekiem,
- braku wychowania i wykształconych form współżycia w rodzinie,

4 D. Dyjakon, *Przemoc ekonomiczna – ukryta niezniewolenia*, „Niebieska Linia” 2015, nr 6/101, s. 1.

5 E. Kamińska, *Przemoc domowa jako zagrożenie dla współczesnej rodziny*, [w:] Człowiek wobec zagrożeń współczesności, red. V. Tanaś, W. Welskop, Łódź 2017, s. 395-403

6 J. Mazur, *Przemoc w rodzinie. Teoria rzeczywistości*, Warszawa 2002, s. 105.

- obciążenia środowiska, np. wzorcem bicia i przemocy,
- wychowania w tradycji i kulturze grupy społecznej, która akceptowała użycie siły we wzajemnych kontaktach,
- doznawania cierpienia (agresywne odreagowanie),
- skłonności do sadyzmu,
- niedowartościowania, niezaradności życiowej,
- chęci dominacji nad partnerem lub inną osobą.

Sytuacja doświadczania przemocy w rodzinie nie jest tylko jednorazowym aktem, czy też trudnym zdarzeniem w życiu osoby jej doznającej, mimo że w społeczeństwie często można spotkać się z takim przekonaniem. Osoby, które doświadczają przemocy, trafiając do instytucji udzielającej pomocy, zwykle po raz pierwszy dowiadują się, że przeżyły traumę.

Skutki przemocy w rodzinie

Doznawanie przemocy przez osobę bliską prowadzi do tego, że ofiary nabierają przekonania, że są bez wartości, tracą dla siebie szacunek, wiarę we własne możliwości, zanika u nich poczucie bezpieczeństwa i zaufania do samego siebie. Mają niską samoocenę, czują złość i urazę często do wszystkich ludzi, nie widzą też możliwości wyjścia z takiej sytuacji. Dopatrują się winy w sobie, a świat postrzegają jako wrogi i niepojęty. Osoba doświadczająca przemocy nie bierze pod uwagę swoich potrzeb, nie walczy o swoje prawa. Bierze odpowiedzialność za wszystko, niezależnie od tego, czy miała na to jakikolwiek wpływ⁷.

Ogólnie rzecz ujmując, konsekwencjami przemocy w rodzinie są szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, w tym: obrażenia ciała, wzrost zachorowalności na różnego rodzaju choroby somatyczne, smutek, stany lękowe, popadanie w depresję, poczucie ciągłego strachu i zagrożenia, nieufność, bezradność, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne.

Na szczególnie poważne następstwa zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub świadkami przemocy w rodzinie. Konsekwencje tego zjawiska ujawniają się często po długim czasie, w wieku dorastania lub w dorosłym życiu. Ofiary przemocy, zwłaszcza seksualnej mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem związków z innymi osobami.

Zachowania przemocowe zwykle są dziedziczone i powielane. Chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna maltretuje kobietę i dzieci, uczą się agresji, bicia, poniżania. Dziewczynki uważają, że przemoc jest wpisana w los kobiety. Istnieje poważne ryzyko, że dzieci doświadczające przemocy w przyszłości staną się rodzicami traktującymi przemoc jako normę.

⁷ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, wyd. UWR, Wrocław 2017, s. 10.

Mity społeczne dotyczące przemocy

Przemoc jest zjawiskiem, które związane jest z licznymi przekonaniami, silnie zakorzenionymi w społeczeństwie. Mają one najczęściej charakter stereotypów myślowych i wyznaczają powszechne rozumienie przyczyn przemocy domowej, a także postaw społeczeństwa wobec ofiar⁸. Wiele z nich sprzyja niestety temu zjawisku, usprawiedliwia je i postuluje powstrzymywanie się od reakcji osób z zewnątrz.

Do takich przekonań należą, m.in.:

- przemoc nas nie dotyczy i zdarza się rzadko,
- przemoc ma miejsce wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele ofiary,
- problemy rodzinne, małżeńskie nie powinny wykraczać poza ściany domu,
- przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego,
- to był jednorazowy incydent, który się nie powtórzy,
- jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że sobie na to zasłużył,
- ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc,
- przyczyną przemocy jest alkohol lub środki odurzające,
- gwałt w małżeństwie nie istnieje.

Patrząc na powyższe stereotypy i przekonania trudno jest je zaakceptować jako logiczne i racjonalne tłumaczenie istnienia przemocy domowej. Jest to próba usprawiedliwienia tego zjawiska, czy też braku jakiegokolwiek reakcji na nie ze strony osób, których dotyczy, świadków tych zdarzeń, a nawet instytucji mających nieść pomoc w tego typu sytuacjach.⁹

Taki sposób myślenia prowadzi do uwikłania w sytuacje przemocy. Skłania bowiem wszystkich do działań mających na celu „poprawianie” zachowania osoby doświadczającej przemocy, co jednak nie przynosi trwałego efektu. Za przemoc zawsze odpowiedzialność ponosi sprawca, niezależnie od tego co zrobiła ofiara. Trzeba to wiedzieć i pamiętać o tym.

III. Analiza zjawiska przemocy rodzinnej na terenie Powiatu Zawierciańskiego

Skala przemocy w rodzinie jest kwestią sporną, z uwagi na trudność w określeniu rozmiaru tego zjawiska. Jedną z przyczyn tego stanu jest spadek akceptacji społeczeństwa wobec takich zachowań, stąd też coraz częściej rodziny doznające przemocy ukrywają tego rodzaju sytuacje.

W analizę problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Zawierciańskiego zaangażowane są różne instytucje pomocowe, takie jak: sądy, prokuratura, ośrodki pomocy

⁸ W. Badura – Madej, *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Poradnik dla pracowników socjalnych*, wyd. UŚ, Katowice 1999, s. 116-117.

⁹ A. M. Basak, *Uwarunkowania przemocy w rodzinie*, „Pedagogika Rodziny” 2012, s. 132

społecznej, zespoły interdyscyplinarne, policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Dane zebrane przez w/w instytucje pozwalają jedynie w pewnym stopniu zdiagnozować i poznać skalę problemu przemocy domowej w Powiecie.

Tabela 1. Liczba spraw w Powiecie Zawierciańskim oraz liczba osób skazanych z art. 207 KK

Rok	2015	2016	2017	2018
Liczba spraw, dot. znęcania się psychicznego lub fizycznego z art. 207 KK*	66	52	72	57
Liczba spraw zakończonych wyrokiem skazującym z art. 207 KK	80	42	45	39
W tym:				
Na karę pozbawienia wolności	12	5	6	4
Na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem	58	22	26	2
W tym:				
Z obowiązkiem uczestnictwa w Programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	2	2	1	1

Źródło: Dane Sądu Rejonowego w Zawierciu

** Liczba spraw które wpłynęły w danym roku*

Materiały z Sądu Rejonowego w Zawierciu wskazują, iż w Powiecie Zawierciańskim zjawisko przemocy w rodzinie nadal istnieje. Można zauważyć jego sinusoidalny i złożony charakter, a tym samym zmienność skali występowania przemocy domowej na przestrzeni kilku lat. Podobne wnioski nasuwają się na podstawie statystyki prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Zawierciu, dotyczącej przestępstw związanych z przemocą. Wskazuje ona bowiem, że natężenie tego zjawiska w Powiecie Zawierciańskim w latach 2016-2018 jest różne. Nadmienić należy jednak, że w roku 2017 i 2018 te dane liczbowe istotnie wzrosły w porównaniu z 2016r.

Tabela 2. Ilość przestępstw związanych z przemocą w Powiecie Zawierciańskim

Rok	2016			2017			2018		
	Wpływ	Akt oskarżenia	Wniosek 335 par. 1 kpk	Wpływ	Akt oskarżenia	Wniosek 335 par. 1 kpk	Wpływ	Akt oskarżenia	Wniosek 335 par. 1 kpk
Znęcanie się psychiczne lub fizyczne (art. 207 kk)	88	22	10	151	45	12	125	35	3

Zmuszanie innej osoby do określonego zachowania za pomocą groźby lub przemocą (art. 191 kk)	1	1	0	8	1	0	5	2	0
Spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu człowieka (art. 156 kk)	0	0	0	3	1	0	1	0	0
Pozbawienie człowieka wolności (art. 189 kk)	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Pedofilia (art. 200 kk)	1	0	0	7	0	0	4	1	0
Kazirodztwo (art. 201 kk)	1	0	0	0	0	0	2	1	0
Porzucenie osoby małoletniej lub nieporadnej (art. 210 kk)	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego wbrew woli opiekuna (art. 211 kk)	5	1	0	4	1	0	3	0	0
Zgwałcenie (art. 197 kk)	2	2	0	3	1	0	1	0	0
Groźby popełnienia przestępstwa na szkodę osoby najbliższej lub samej pokrzywdzonej (art. 190 kk)	21	4	0	128	19	1	29	8	3
Naruszanie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia na okres powyżej 7 dni, gdy osobą pokrzywdzoną	12	1	2	56	13	2	28	15	2

jest osoba najbliższa (art. 157 kk)									
Liczba spraw skierowanych do Sądu Rejonowego w Zawierciu z wnioskiem o wydanie zarządzeń pieczy	0	-	-	1	-	-	3	-	-
RAZEM	132	31	12	362	81	15	202	62	8

Źródło: Dane Prokuratury Rejonowej w Zawierciu

W przeciągu trzech lat w Prokuraturze rozpatrzono łącznie 696 spraw związanych z przemocą, w tym aż 364 dotyczących wyłącznie znęcania się psychicznego i fizycznego nad rodziną. Z analizy materiałów wynika, że do Sądu skierowanych zostało 174 aktów oskarżenia co oznacza, że w tym okresie na terenie Powiatu co najmniej tylu sprawców stosowało przemoc. Zatem można domniemać, że osobom uwikłanym w przemoc wskazane było udzielenie pomocy specjalistycznej, m.in. pomocy socjalnej, prawnej czy psychologicznej. Uzasadnia to konieczność wdrażania, czy też poszerzania działań pomocowych instytucji, które przeciwdziałają temu zjawisku.

Skalę i charakter zjawiska przemocy domowej w Powiecie Zawierciańskim oddają także statystyki policyjne. Z danych dotyczących przeprowadzonych na przestrzeni lat 2015 – 2018 interwencji domowych wynika, że ich liczba ulega znacznym wahaniom. W roku 2015 odnotowano 153 tego rodzaju interwencji, następnie w latach 2016-2017 nastąpił ich wzrost, a w roku 2018 ich liczba spadła do 96, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Interwencje domowe Policji w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2018

Rok	2015	2016	2017	2018
Interwencje domowe ogółem	1651	2515	500	2379
Interwencje domowe związane z przemocą	153	205	195	96

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu

Istotne jest wskazanie, że pomimo spadku interwencji Policji wzrasta liczba osób doznających przemocy domowej, z liczby 177 w roku 2015 do 244 w roku 2018. Ponadto uzyskane dane wskazują, że najczęściej to kobiety doświadczają przemocy ale zauważalny jest także wzrost liczby mężczyzn doznających przemocy w rodzinie. Niepokojąco przedstawia się również liczba małoletnich, którzy doznali krzywd w związku z przemocą domową, co przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Liczba osób doznających przemocy domowej

Rok	2015	2016	2017	2018
Liczba osób doznających przemocy domowej ogółem:	177	234	223	244
w tym:				
kobiety	143	189	168	191
mężczyźni	10	9	25	26
małoletni do 18r.ż.	24	36	45	26

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu

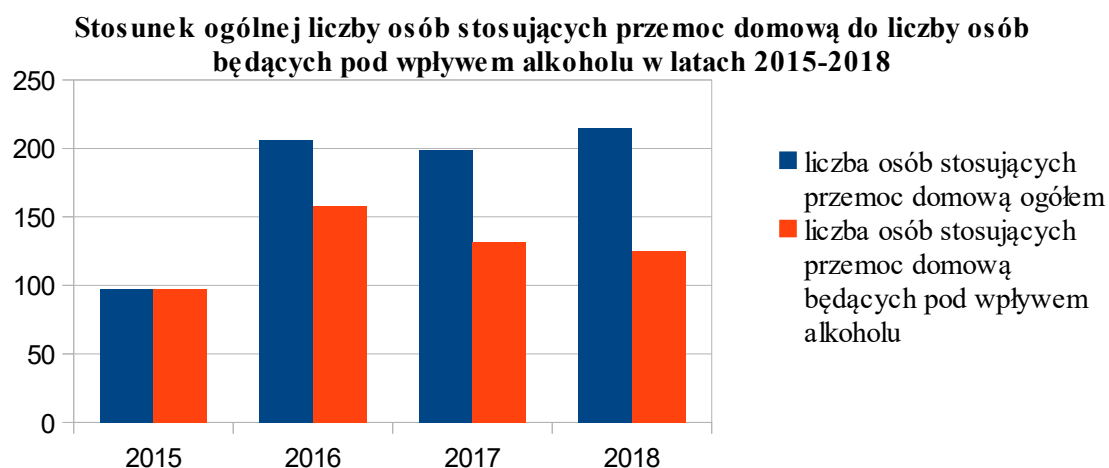
Dane dotyczące liczby osób stosujących przemoc domową w latach 2015-2018 przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 5. Liczba osób stosujących przemoc domową

Rok	2015	2016	2017	2018
Liczba osób stosujących przemoc domową	97	205	198	213
W tym:				
kobiety	3	9	19	16
mężczyźni	94	196	179	197

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu

Należy zaznaczyć, iż istotnym czynnikiem, który zwiększa ryzyko wystąpienia przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu przez osoby stosujące przemoc. Alkohol pobudza agresję, która przeradza się w przemoc.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu

Reasumując, na przestrzeni kilku lat, nie zmienił się obraz osoby stosującej przemoc w rodzinie, którym ok. 95% jest mężczyzna pod wpływem alkoholu oraz wizerunek osoby doznającej przemocy, którą zwykle jest kobieta.

Biorąc pod uwagę znaczną liczbę sprawców przemocy domowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu corocznie realizuje Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie.

Tabela 6. Realizacja Powiatowego Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Rok	Liczba osób uczestniczących w Programie	Liczba osób, które ukończyły Program
2015	15 osób	10 osób
2016	20 osób	13 osób
2017	32 osoby	13 osób
2018	35 osób	23 osoby

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu

Przeprowadzając analizę zjawiska przemocy w Powiecie Zawierciańskim oraz podejmując próbę określenia zasobów i potrzeb w tym zakresie, tut. Centrum skierowało do ośrodków pomocy społecznej zapytanie dot. realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.

Ponadto ośrodki pomocy społecznej przekazały dane liczbowe, dot. ilości środowisk objętych poradnictwem specjalistycznym, tj. socjalnym, prawnym i psychologicznym, z powodu występowania przemocy w rodzinie w latach 2015-2018, a także liczby interwencji w związku z występowaniem tego zjawiska.

Z przekazanych informacji wynika, że Gminy Powiatu Zawierciańskiego, realizują Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W poniższej tabeli przedstawiona została liczba interwencji z podziałem na gminy powiatu, wynikających z występowania zjawiska przemocy, a ogólne sumy w poszczególnych latach wskazują na wzrost podjętych działań w tym zakresie.

Tabela 7. Ilość interwencji w związku z występowaniem przemocy w rodzinie wg gmin

Rok	2015	2016	2017	2018
G m i n a				
Irządze	0	0	0	0
Kroczyce	13	9	8	7
Łazy	32	34	41	33

Ogrodzieniec	12	10	13	13
Pilica	1	1	3	2
Poręba	32	21	16	17
Szczekociny	0	0	0	0
Włodowice	0	0	0	0
Zawiercie	57	59	64	82
Żarnowiec	0	0	0	0
Ogółem	147	134	145	154

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej z Powiatu Zawierciańskiego

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa Procedurę „Niebieskie Karty” jako ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez różne instytucje, m.in. pomoc społeczną, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę ochronę zdrowia oraz inne organizacje wspierające rodzinę, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Obowiązująca procedura ma na uwadze skuteczność podejmowanych działań i dobro osób dotkniętych przemocą.

Podsumowując podjęte działania, Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Powiecie Zawierciańskim w przeciągu czterech lat prowadziły łącznie 1 207 procedur.

Tabela 8. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015 - 2018

Rok	2015	2016	2017	2018
Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych	69	73	66	49
Liczba spotkań grup roboczych	1168	990	1023	910
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart	388	274	272	273

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Zawierciańskiego

Przeprowadzona analiza stanu realizacji zadań własnych gmin w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi jednocześnie źródło wiedzy o zasobach w tej sferze. Dlatego też skonstruowane zostało zapytanie dot. działań Zespołów Interdyscyplinarnych, według zebranych informacji w każdej Gminie Powiatu Zawierciańskiego odbywały się spotkania członków Zespołów Interdyscyplinarnych, które często są pierwszymi interwentami podejmującymi działania w kryzysie rodziny.

Analizując zjawisko przemocy domowej oraz biorąc pod uwagę ścisłą współpracę służb pomocowych na przestrzeni omawianych lat, wzrosła liczba uruchomionych przez Komendę Powiatową Policji w Zawierciu procedur „Niebieskie Karty”.

Tabela 9. Liczba założonych Niebieskich Kart przez Policję w latach 2015 – 2018

Rok	2015	2016	2017	2018
Ilość założonych „Niebieskich Kart”	152	205	195	214

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu

Przekazane dane o ilości środowisk objętych poradnictwem specjalistycznym przez Gminy w Powiecie Zawierciańskim za lata 2015-2018 w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wskazują na duże zapotrzebowanie na takie formy pomocy, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10. Poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone przez Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2018

R o k											
2015			2016r			2017			2018		
P o r a d n i c t w o											
psycho-logiczne	prawne	socjalne	psycho-logiczne	prawne	socjalne	psycho-logiczne	prawne	socjalne	psycho-logiczne	prawne	socjalne
105	108	367	116	31	189	145	156	177	328	63	289

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Zawierciańskiego

Nadmienić należy jednak, że realizacja tego zadania rozkłada się nierównomiernie w różnych gminach, z uwagi na liczbę mieszkańców, a tym samym osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego. Największą ilość udzielanego poradnictwa specjalistycznego wykazał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu (ilość porad psychologicznych – 206, prawnych – 206, socjalnych – 401), kolejny - Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu (ilość porad psychologicznych – 76, prawnych – 6, socjalnych – 199), następnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie (ilość porad psychologicznych – 77, prawnych – 20, socjalnych – 55).

Z kolei na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczekocinach prężnie działa poradnictwo socjalne, a od 2018 r. w Gminie Szczekociny istnieje możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego.

Poradnictwo socjalne realizowane jest także przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Irządzach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kroczycach (poradnictwo prawne udzielane w Gminie Kroczyce było wyłącznie w 2015 r.) oraz przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach, przy czym w Gminie tej można skorzystać z poradnictwa psychologicznego.

Działania na rzecz rodzin zagrożonych bądź też dotkniętych przemocą w rodzinie wdraża i podejmuje także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zawierciu. Poniższe zestawienie

prezentuje ilość interwencji, liczbę osób oraz liczbę inicjatyw podjętych w ramach przeciwdziałania temu zjawisku.

Tabela 11. Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rok	2015	2016	2017	2018
Ilość interwencji psychologiczno-pedagogicznych w zakresie przemocy w rodzinie	40	23	43	22
Liczba osób, które wzięły udział w poradnictwie/terapii z zakresu przemocy w rodzinie	345	450	351	136
Liczba inicjatyw podjętych w zakresie pomocy dzieciom i rodzinie zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową	14	15	20	15

Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zawierciu

W odpowiedzi na problem społeczny jakim jest przemoc domowa różne instytucje starają się zapewnić kompleksową pomoc dla osób jej doświadczających. W okresie od 2015r. do 2018r. dane z Ośrodków Pomocy Społecznej Powiatu wskazują na 46 osób, dotkniętych przemocą w rodzinie, którym zapewniono miejsce schronienia w ośrodkach wsparcia. Jednym z takich miejsc był Hostel Pomocy Społecznej w Zawierciu, którego działalność została zawieszona z dniem 10.05.2017r. Możliwe, że wynika to z faktu, iż Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie obowiązuje gmin do prowadzenia ośrodków wsparcia lecz do zapewnienia osobom doświadczającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej.

Miejscem schronienia na terenie Powiatu Zawierciańskiego z którego w latach 2015 – 2018 korzystały osoby pokrzywdzone, był Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Włodowskiej. I tak też, w roku 2015 z tego rodzaju pomocy skorzystało 15 osób, w tym 6 dorosłych i 9 dzieci, w roku 2016 – 4 osoby, w tym 3 dorosłe i 1 dziecko, a w roku 2017 – 8 osób, w tym 2 dorosłe i 6 dzieci.

Z dniem 1 marca 2018 r. nastąpiła zmiana siedziby Ośrodka Interwencji Kryzysowej, który rozpoczął swoją działalność w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu, przy ul. Daszyńskiego 4. Ośrodek dysponuje mieszkaniem hostelowym, będącym miejscem tymczasowego schronienia w sytuacji kryzysowej, takiej jak przemoc domowa, gwarantujące całonocny pobyt. W 2018 roku w mieszkaniu zostało umieszczonych 11 osób, w tym 7 dzieci. Dodatkowo Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi poradnictwo socjalne, prawne i psychologiczne, podejmuje także interwencje w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób, które w 2018 r. zgłosiły się do tutejszego Ośrodka oraz liczbę udzielonych porad psychologicznych w związku z kryzysem przemocy domowej. W ramach

prowadzonych działań Ośrodka, wszczęto 4 procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela 12. Zestawienie danych Ośrodka Interwencji Kryzysowej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie za rok 2018

Liczba osób zgłaszających się z problemem przemocy	Liczba udzielonych porad psychologicznych
41 osób, w tym 12 dzieci;	92 porady, w tym 14 dla dzieci

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu

IV. Cel strategiczny Programu

Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i skuteczna ochrona ofiar przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Zawierciańskiego.

1. Cele operacyjne:

- 1.1 zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 1.2 zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych/zagrożonych przemocą domową;
- 1.3 zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 1.4 podniesienie poziomu świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne oraz informacyjno-edukacyjne;
- 1.5 usprawnienie współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

V. Adresaci Programu

- osoby i rodziny doświadczające lub zagrożone przemocą domową,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji, służb i organizacji pozarządowych pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie,
- społeczność lokalna.

VI. Działania do celów operacyjnych

Cel	Działania
1.1 zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie	stała współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, policją, sądem, służbą zdrowia, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, placówkami oświaty i wychowania, organizacjami pozarządowymi działającymi w tej sferze, udział pracowników w zespołach interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej oraz w pracach grup roboczych, zapewnienie bezpiecznego schronienia dla osób doznających przemocy domowej oraz ofiar wypadków losowych
1.2 zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych/zagrożonych przemocą domową	prowadzenie poradnictwa, udzielanie wsparcia psychologicznego (terapia indywidualna, rodzinna, warsztaty dla rodziców, interwencje w terenie) oraz pomocy prawnej osobom doznającym przemocy domowej, realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
1.3 zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	opracowanie i realizacja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, stała współpraca z kuratorami zawodowymi, sądami, policją, ośrodkami pomocy społecznej, monitoring oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych
1.4 podniesienie poziomu świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne oraz informacyjno-edukacyjne	upowszechnienie informacji o instytucjach i placówkach udzielających pomocy osobom pokrzywdzonym wskutek przemocy rodzinnej tworzenie warunków do wymiany doświadczeń (grupy wsparcia) oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych przedstawicieli różnych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, przygotowanie i realizacja kampanii społecznych, opracowanie i realizacja programów profilaktycznych dla osób zagrożonych/dotkniętych przemocą domową
1.5 usprawnienie współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	stała współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, policją, sądem, służbą zdrowia, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, placówkami oświaty i wychowania, organizacjami pozarządowymi działającymi w tej sferze, realizacja wspólnych projektów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Niezbędnym warunkiem szybkiej i skutecznej pomocy udzielanej klientom Ośrodka jest interdyscyplinarność działań czyli rozłożenie ich na profesjonalistów z różnych dziedzin. Dlatego też Ośrodek przywiązuje dużą uwagę do współpracy z innymi instytucjami, służbami

społecznymi, a także organizacjami pozarządowymi, które m.in. w centrum swoich zainteresowań mają niesienie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Partnerami strategicznymi naszej pracy są między innymi: ośrodki pomocy społecznej, policja, sądy rejonowe, (szczególnie kuratorzy) oraz pedagodzy szkolni.

Jednym z ważniejszych działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową jest udzielanie bezpłatnej pomocy w formie poradnictwa, w szczególności socjalnego, psychologicznego i prawnego.

W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia osoby lub rodziny istnieje możliwość odizolowania osoby doznającej przemocy od osoby krzywdzącej poprzez zapewnienie jej bezpiecznego miejsca czasowego pobytu w mieszkaniu hostelowym Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Skuteczne pomaganie osobom doświadczającym przemocy powinno mieć wieloaspektowy charakter. Uzupełnieniem pomocy indywidualnej jest uczestnictwo osób dotkniętych przemocą w grupach wsparcia. Członkowie mogą wspierać się wzajemnie przy pokonywaniu trudności, rozwijać nowe formy radzenia sobie z problemem, dodawać sobie wspólnie odwagi i pewności siebie przy dochodzeniu swoich praw.

W Powiecie Zawierciańskim został opracowany i jest realizowany Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu Zawierciańskiego nr VII/52/15 z dnia 16 marca 2015r.

Osoby stosujące przemoc zostają objęte programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych z różnych przyczyn. Są wśród nich osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy, wobec których Sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, osoby skierowane przez policję, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”, jak również osoby skierowane przez zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są objęte badaniami monitorującymi przez okres 3 lat, a ich wyniki mogą być wykorzystane dla doskonalenia metod prowadzenia prac ze sprawcami przemocy w rodzinie.

Istotnym działaniem dla zapobiegania przemocy domowej jest udostępnianie osobom doznającym przemocy i świadkom przemocy informacji o możliwościach uzyskania pomocy. Jedną z metod na rozpowszechnienie tych informacji są opracowane i rozpowszechniane broszury, informacje na stronach internetowych instytucji i organizacji udzielających pomocy, plakaty, ulotki oraz kampanie społeczne.

Istotne znaczenie dla efektywności i skuteczności prowadzonych działań ma systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie. Służy temu organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń,

narad oraz konferencji z udziałem osób zaangażowanych w tę problematykę.

VII. Finansowanie Programu

Źródłami finansowania działań jest budżet samorządowy. Finansowanie uzależnione będzie od środków zaplanowanych w uchwale budżetowej na każdy kolejny rok.

VIII. Podsumowanie

Reasumując, problem przemocy w rodzinie w Powiecie Zawierciańskim przybiera różny charakter. Dane liczbowe z instytucji pomocowych powiatu sugerują, że skala tego zjawiska jest znacząca. Nadmienić należy, że umieszczona w dokumencie statystyka dotyczy rodzin, w których ujawniono ten problem. Nie mówią one natomiast o osobach, które z różnych przyczyn, jak brak wiary we własne siły, uwikłanie w mechanizmy przemocowe, brak wiedzy, poczucie bezradności życiowej, nie były w stanie przeciwstawić się temu zjawisku.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy będzie stanowił strategię działań na lata 2019 – 2020, którego cel odnosi się do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie i skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy na terenie Powiatu Zawierciańskiego. Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu jego realizacja będzie odbywała się przez okres trwania Programu. Sposób spełnienia poszczególnych celów i działań zawartych w Programie jest dostosowany do konkretnych zadań, które zapewnią jego efektywność i skuteczność.